

Số: 08/2024/QĐST-DS

Hải Châu, ngày 26 tháng 4 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức,
làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN HẢI CHÂU - TP. ĐÀ NẴNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà **Phan Thị Huệ**

Thư ký phiên họp: Bà **Nguyễn Thị Anh Đào** - Thư ký Tòa án nhân dân quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hải Châu tham gia phiên họp: Bà **Hà Thị Thu Hiếu** - Kiểm sát viên.

Ngày 26 tháng 4 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Hải Châu mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 02/2024/TLST-DS ngày 29 tháng 01 năm 2024 theo Quyết định mở phiên họp số: 03/2024/QĐST-DS ngày 17 tháng 4 năm 2024.

* **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà Đoàn Thị M – sinh năm 1968; Địa chỉ: K T, phường T, quận T, thành phố Đà Nẵng.

* **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

+ Bà Đoàn Thị X – sinh năm 1966. Địa chỉ: K T, phường T, quận T, thành phố Đà Nẵng.

+ Ông Đoàn Văn P – sinh năm 1976. Địa chỉ: F xã V, huyện B, thành phố Hồ Chí Minh.

Người đại diện theo ủy quyền của bà Đoàn Thị X và ông Đoàn Văn P là bà Đoàn Thị M. (Theo Giấy ủy quyền ngày 20.4.2024 và Giấy ủy quyền ngày 22.4.2024).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 27.12.2023 và lời khai trong quá trình tố tụng, người yêu cầu là bà Đoàn Thị M trình bày:

Cha mẹ bà Đoàn Thị M là cụ Đoàn Văn G (đã chết năm 2012) và Đỗ Thị H có bốn người con chung gồm các ông (bà): Đoàn Thị X, Đoàn thị M1, Đoàn Văn M2 (đã chết năm 2017), Đoàn Thị Tố T (đã chết năm 2017) và Đoàn Văn P. Ngoài ra, các cụ Đoàn Văn G và Đỗ Thị H không có con nuôi hay con riêng nào khác. Đầu năm 2021 cụ Đỗ Thị H bắt đầu có dấu hiệu hay hỏi đi hỏi lại nhiều lần một câu chuyện, không nhớ là mình đã ăn cơm hay uống thuốc chưa. Đến năm 2023 cụ H được Bệnh viện T1 chẩn đoán bị suy giảm nhận thức nhẹ, hiện nay cụ H bị bệnh đái tháo đường, thiếu máu, chân không cử động và di chuyển được. Vì vậy, bà Đoàn Thị M đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố cụ Đỗ Thị H là người hạn chế năng lực hành vi dân sự. Tuy nhiên, tại Kết luận giám định pháp y Tâm thần theo trung cầu số: 576/KLGD ngày 09.4.2024 của Trung tâm P1 - Bộ Y, kết luận về cụ Đỗ Thị H ở thời điểm hiện tại như sau:

- Về y học: Mất trí không biệt định, mức độ nhẹ (F03).
- Về năng lực hành vi dân sự: Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Vì vậy bà Đoàn Thị M đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố cụ Đỗ Thị H khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi trên cơ sở tình trạng hiện có của cụ Đỗ Thị H theo kết luận giám định. Đồng thời, theo sự thống nhất của các anh em trong gia đình cử bà Đoàn Thị M là người giám hộ cho cụ Đỗ Thị H theo quy định của pháp luật.

Tại Bản trình bày ý kiến đề ngày 25.02.2024, ngày 26.02.2024 và lời khai trong quá trình tố tụng, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Đoàn Thị X và ông Đoàn Văn P trình bày:

Bà Đoàn Thị X và ông Đoàn Văn P thống nhất với ý kiến cũng như yêu cầu của Đoàn Thị M về việc yêu cầu tuyên bố cụ Đỗ Thị H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đồng thời thống nhất cử bà Đoàn Thị M là người giám hộ cho cụ Đỗ Thị H theo quy định của pháp luật.

Tại phiên họp:

Người yêu cầu bà Đoàn Thị M giữ nguyên yêu cầu giải quyết việc dân sự và đề nghị Tòa án giải quyết vụ việc theo quy định của pháp luật.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hải Châu phát biểu ý kiến:

Về việc tuân theo pháp luật tố tụng: Quá trình thụ lý, giải quyết và tại phiên họp giải quyết việc dân sự, Thẩm phán và Thư ký đã thực hiện đúng trình tự, thủ tục theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về việc chấp hành pháp luật tố tụng: Các đương sự đã được đảm bảo các quyền và thực hiện đúng nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung: Đề nghị Tòa án nhân dân quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng căn cứ Điều 23 Bộ luật Dân sự năm 2015; các Điều 376, 377 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Đoàn Thị M, tuyên bố cụ Đỗ Thị H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà Đoàn Thị M là người giám hộ cho cụ Đỗ Thị H theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra phiên họp; ý kiến các đương sự và đại diện Viện kiểm sát nhân dân tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Hải Châu nhận định:

[1] Về tố tụng:

[1.1] Về quan hệ pháp luật, thẩm quyền giải quyết: Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà Đoàn Thị M là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự 2015. Người bị yêu cầu tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là cụ Đỗ Thị H cư trú tại quận H, thành phố Đà Nẵng. Căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 thì việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng.

[1.2] Về việc tham gia phiên họp dân sự: Việc dân sự thuộc trường hợp Viện kiểm sát tham gia phiên họp theo khoản 2 Điều 21 và khoản 1 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

[2] Về nội dung yêu cầu:

[2.1] Về khả năng nhận thức, làm chủ hành vi của cụ Đỗ Thị H:

Cụ Đỗ Thị H có quá trình sinh đẻ, phát triển về thể chất và tâm thần bình thường, năm 2021 cụ H có biểu hiện suy giảm trí nhớ, năm 2023 cụ bị té ngã gây kín máu chuyễn xương đùi, từ đó đến nay cụ H nằm một chỗ, ngồi xe lăn, vệ sinh cá nhân phải có người nhà hỗ trợ, trí nhớ và trí tuệ giảm sút, đái tháo đường type II, cao huyết áp. Tại Kết luận giám định pháp y Tâm thần theo trưng cầu số: 576/KLGD ngày 09.4.2024 của Trung tâm P1 - Bộ Y, kết luận ở thời điểm hiện tại: Cụ Đỗ Thị H mất trí không biệt định mức độ nhẹ (F03); Khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Kết luận giám định nói trên được thực hiện theo Quyết định trưng cầu giám định số: 01/2024/QĐ-TCGD ngày 01.3.2024 của Tòa án nhân dân quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng. Trình tự, thủ tục giám định đã được thực hiện theo đúng quy định của pháp luật nên kết luận giám định là chứng cứ để giải quyết việc dân sự. Căn cứ vào Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, bà Đoàn Thị M yêu cầu Tòa án tuyên bố cụ Đỗ Thị H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có cơ sở, phù hợp với Điều 23 Bộ luật Dân sự năm 2015 cần được chấp nhận.

[2.2] Về người giám hộ: Cụ Đỗ Thị H có chồng là cụ Đoàn Văn G và các con gồm Đoàn Thị X, Đoàn Thị M, Đoàn Văn M2, Đoàn Thị Tố T và Đoàn Văn P. Theo quy định tại Điều 53 Bộ luật Dân sự năm 2015 thì chồng là người giám hộ đương nhiên của người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Tuy nhiên, cụ Đoàn Văn G đã chết năm 2012; các con Đoàn Văn M2 đã chết năm 2017 và Đoàn Thị Tố T đã chết năm 2017. Các con còn sống của cụ Đỗ Thị H đều thống nhất cử bà Đoàn Thị M là người giám hộ cho cụ Đỗ Thị H. Xét thấy, bà Đoàn Thị M có đủ điều kiện làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49 Bộ luật Dân sự năm 2015. Do đó, chỉ định bà Đoàn Thị M là người giám hộ đương nhiên cho cụ Đỗ Thị H. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại Điều 57, 58 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[3] Về chi phí giám định: Chi phí giám định năng lực hành vi dân sự đối với cụ Đỗ Thị H, người yêu cầu là bà Đoàn Thị M chịu và đã nộp để thực hiện xong thủ tục giám định theo quy định của pháp luật nên không đề cập giải quyết.

[4] Về lệ phí: Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) bà Đoàn Thị M phải chịu.

[5] Xét ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Hải Châu, đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của bà Đoàn Thị M, tuyên bố cụ Đỗ Thị H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà Đoàn Thị M là người giám hộ cho cụ Đỗ Thị H là có căn cứ, phù hợp với quy định của pháp luật cần được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, 161, 361, 367, 371, 372, 376 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;
- Căn cứ các Điều 23, 48, 49, 53, 57 và 58 Bộ luật Dân sự năm 2015;
- Căn cứ khoản 1 Điều 4; Điều 35, 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án.

Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà Đoàn Thị M.

1. Tuyên bố cụ Đỗ Thị H (sinh ngày 01.01.1933); địa chỉ: K Ông Í, phường T, quận H, thành phố Đà Nẵng; Số CCCD: 048133002659 do Cục C về TTXH cấp ngày 07.6.2023 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định bà Đoàn Thị M là người giám hộ cho cụ Đỗ Thị H. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại Điều 57 và 58 Bộ luật Dân sự năm 2015.

2. Về lệ phí: Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự là 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) bà Đoàn Thị M phải chịu nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí

đã nộp theo biên lai thu số 0220 ngày 19.01.2024 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Hải Châu. Bà Đoàn Thị M đã nộp đủ lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật.

Viện kiểm sát nhân dân quận Hải Châu có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đà Nẵng có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND quận Hải Châu;
- Chi cục THADS quận Hải Châu;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ vụ việc dân sự.

THẨM PHÁN

Phan Thị Huệ